

**КОНСПЕКТ
ПО
УПРАВЛЕНИЕ В ПУБЛИЧНАТА СФЕРА**

1. Публичен сектор, публична дейност, публичен мениджмънт.
2. Организация и управление. Управление на организациите в публичната сфера.
3. Традиционен модел на публично управление.
4. Нов публичен мениджмънт.
5. Добро управление.
6. Стратегия - понятие; характерни определения; конкурентна основа на стратегията.
7. Стратегическо управление в публичната сфера - понятие; субекти и обекти; процесът на стратегическо управление в публичната сфера.
8. Стратегическо мислене и стратегическо ръководство в публичната сфера - понятие; принципи на стратегическото мислене; стратегически умения; стратегически качества.
9. Стратегическо планиране в публичната сфера - понятие; процесът на стратегическо планиране в публичната сфера.
10. Мисия и визия на организациите в публичната сфера – понятие; предназначение; изисквания към мисията и визията.
11. Цели на организациите в публичната сфера – понятие; видове; изисквания към публичните цели; дърво (диаграма) на целите: същност и технология за разработване.
12. Външна и вътрешна среда на организациите в публичната сфера – понятие; характеристики.
13. Стратегически анализ и оценка на външната и вътрешната среда на организациите в публичната сфера – цели на анализа; методи и техники за анализ.
14. Видове стратегии на организациите в публичната сфера.
15. Разработване и избор на публични стратегии – основни изисквания и правила; обективни и субективни трудности при разработване на стратегии; предпоставки за избор; критерии за оценка на публични стратегии.
16. Реализиране на стратегии в публичната сфера – тактика; политика; процедури; правила.
17. Управление на реализацията и контрол над изпълнението на стратегии в публичната сфера – понятие; методи; видове контрол.

18. Оценка и актуализация на публични стратегии – понятие; оценка на ситуацията; оценка на резултатите; оценка на действията; оценка на синергията; форми на актуализация.
19. Мониторинг на публични стратегии.
20. Същност, форми, видове и свойства на промяната. Основни модели на промяната.
21. Процес на управление на промяната. Планиране на промените в организацията. Реализиране на промените.
22. Съпротива срещу промяната. Стратегии за преодоляване на съпротивата.

ЛИТЕРАТУРА

1. Танев, Т., С. Петров. Теория на управлението в публичната сфера. УИ „Св. Климент Охридски”, С., 2020 г.
2. Стойков, С., В. Василев, Г. Кресналийска, О. Чорбаджийска. Стратегически анализ, мениджмънт и управление. „Пропелер”, С., 2016 г.
3. Ставрев, Св., Ал. Вълков. Основи на управлението на публичния сектор (въведения, схеми, въпроси, текстове). „Парадигма”, С., 2008 г.
4. Арабаджийски, Н. Държавно и публично управление. НБУ, С., 2014 г.
5. Христов, Хр. Управление на публичния сектор. УИ „Стопанство”, УНСС, С., 2008 г.
6. Танев, Т. Стратегическо управление на публичната сфера. „Военно издателство”, С., 2008 г.
7. Танев, Т. Анализ на публичните политики. „Военно издателство”, С., 2008 г.
8. Василев, В., В. Александрова, Г. Кресналийска, М. Чешмеджиева. Терминологичен речник по публичноправни науки и управление на публичната дейност. „Фенея”, С., 2011 г.
9. Василев, В., Г. Кресналийска, О. Чорбаджийска. Ефективен публичен мениджмънт. УИ „Неофит Рилски”, Бл., 2011 г.
10. Павлов, П., Св. Михалева, Л. Павлова. Стратегическо управление в публичния сектор. УИ на ВСУ „Черноризец Храбър”, В., 2008 г.
11. Ангелов, А. Основи на мениджмънта. „Тракия - М”, С., 1998 г.
12. Христов, Ст. Стратегически мениджмънт. УИ „Стопанство”, УНСС, С., 2009 г.
13. Нончев, А. Мониторинг и оценка на публични политики и програми. Център за изследване на демокрацията, С., 2009 г.
14. Рибарска, Е. Управление на промените в публичния сектор. С., 2004 г.

15. Дракър, П. Мениджмънт предизвикателствата през ХХІ век. „Класика и Стил”, С., 2005 г.
16. Коен, Ст., У. Еймике. Новият ефективен мениджър в държавния сектор. „ЛИК”, С., 2000 г.
17. Сун Дзъ. Изкуството на войната. „А&Т Publishing”, С., 2019 г.
18. Институт по публична администрация. Европейски практики в доброто управление и административната дейност. Изследвания на ИПА, С., 2015 г.,
<<https://www.strategy.bg/bg/library/1/21175/details>>
19. Институт по публична администрация. Изследване на добри практики и възможности за създаване на лаборатория за иновативни публични политики в България, С., 2019 г.
<https://www.ipa.government.bg/sites/default/files/report_lab_0.pdf>
20. Танев, Т. (2011). Доброто управление (Good Governance): наследеното понятие. *Публични политики.bg*, 2 (1), 75-112. Достъпно на <https://ejpp.eu/index.php/ejpp/article/view/27>.
21. Даскалова, Т. (2020). Добро управление на местно ниво – приложни аспекти. *Право, Политика, Администрация*, 7(1), 28-40. Достъпно на <https://lpajournal.swu.bg/wp-content/uploads/2020/03/Татяна-Даскалова-Full-text.pdf>.
22. Кресналийска, Г., & Василев, В. (2018). Доброто управление в Република България. *Право, Политика, Администрация*, 5(3), 8-16. Достъпно на https://lpajournal.swu.bg/wp-content/uploads/2018/09/Kresnaliyska.Vasilev-Full-Text_08-16.pdf.
23. Кресналийска, Г., & Мудурска, М. (2017). Поява и необходимост от новия публичен мениджмънт. *Право, Политика, Администрация*, 4(2), 10-17. Достъпно на <https://lpajournal.swu.bg/wp-content/uploads/2017/06/Kresnaliyska.Mudurska-full-text.pdf>.
24. Kresnaliyska, G. (2015). Monitoring of Public Policies - A Modern Tool of Good Governance. *American International Journal of Contemporary Research*, 5(5), 43-47. Retrieved from https://aijcr.thebrpi.org/journals/Vol_5_No_5_October_2015/6.pdf.
25. Методология за стратегическо планиране, одобрена с Решение № 681 на Министерския съвет от 06.10.2025 г.,
<<https://www.strategy.bg/bg/library/1/24376/details>>
26. Препоръка CM/Rec(2023)5 на Комитета на министрите до държавите членки относно принципите на доброто демократично управление,
<<https://www.mrrb.bg/bg/administrativno-teritorialno-ustrojstvo/dobro-demokratchno-upravlenie/dokumenti-na-suveta-na-evropa-v-oblastta-na-dobroto-upravlenie-i-mestnoto-samoupravlenie/>>
27. Европейски кодекс за добри практики на администрацията,
< <https://www.ombudsman.europa.eu/bg/publication/bg/3510>>

28. Стратегия на Съвета на Европа за иновации и добро управление на местно ниво (MCL-15(2007)8),

<<https://www.mrrb.bg/bg/administrativno-teritorialno-ustrojstvo/dobro-demokraticjno-upravlenie/evropejska-strategiya-za-inovacii-i-dobro-upravlenie-na-mestno-nivo/>>

Изготвил:

Гл. ас. д-р Гергана Кресналийска